

Brüssel, 28. november 2016
(OR. en)

14708/16

Institutsioonidevahelised

dokumendid:
2016/0133 (COD)
2016/0222 (COD)
2016/0223 (COD)
2016/0224 (COD)
2016/0225 (COD)

ASILE 80
ASIM 157
RELEX 972
CODEC 1704

MÄRKUS

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Komisjoni dok nr:	8715/1/16 REV 1 ASILE 11 CODEC 613 11318/1/16 REV 1 ASILE 28 CODEC 1078 11316/16 ASILE 26 CODEC 1076 + ADD 1 11317/16 ASILE 27 CODEC 1077 + ADD 1 + ADD 2 11313/16 ASIM 107 RELEX 650 COMIX 534 CODEC 1073
Teema:	– Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest (uuesti sõnastatud) (esimene lugemine) – Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega sätestatakse rahvusvahelise kaitse taotlejate vastuvõtu nõuded (uuesti sõnastatud) (esimene lugemine) – Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb nõudeid, millele kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud peavad vastama, et kvalifitseeruda rahvusvahelise kaitse saajaks, ning nõudeid pagulaste või täiendava kaitse saamise kriteeriumidele vastavate isikute ühetaolisele seisundile ja antava kaitse sisule ning millega muudetakse nõukogu 25. novembri 2003. aasta direktiivi 2003/109/EÜ pikaajalistest elanikest kolmandate riikide kodanike staatuse kohta (esimene lugemine) – Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse rahvusvahelise kaitse ühine menetlus liidus ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2013/32/EL (esimene lugemine)

- Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse liidu ümberasustamisraamistik ja muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 516/2014 (esimene lugemine)
- = Eduaruanne
-

I. SISSEJUHATUS

1. JSK nõukogu kinnitas 13.–14. oktoobril 2016 eesistujariigi Slovakkia esitatud kolme etapiga lähenemisviisi Euroopa ühise varjupaigasüsteemi reformipaketi läbivaatamiseks Slovakkia eesistumisperioodil¹.

Varjupaiga töörühm on selle alusel viinud lõpule Dublini määruse, miinimumnõuete määruse ja vastuvõtutingimuste direktiivi esimese läbivaatamise ning alustanud varjupaigamenetluse määruse esimest läbivaatamist.

II. DUBLINI MÄÄRUS

2. Varjupaiga töörühm alustas ettepaneku läbivaatamist 26. mail 2016 toimunud koosolekul.
3. Kuigi enamik liikmesriike on esitanud **üldise analüüsi reservatsiooni**, nõustus enamik delegatsioone, et **praeguseid Dublini eeskirju on vaja reformida ning toetas määruse kaht peamist eesmärki**: varjupaigataotluste läbivaatamise eest vastutava liikmesriigi kiirem ja tõhusam kindlaksmääramine ning teisese rände ärahoidmine.
4. Delegatsioonide poolt ettepaneku esimese läbivaatamise käigus tõstatatud peamised mureküsimused on järgmised:
 - varjupaigataotluste läbivaatamise eest vastutab üksainus liikmesriik ja vastutuse lõppemise kaotamine;

¹ Kolme etapiga lähenemisviisi kohta vt punkt 12 dokumendis 12724/16.

- taotluse vastu võtnud liikmesriikide kohustus teha teatud kontrollid enne vastutava liikmesriigi kindlaksmääramise kriteeriumide kohaldamist;
 - pereliikmete määratlus;
 - muudetud eeskirjad õiguskaitsevahendite kohta;
 - kinnipidamise ja üleviimise lühemad tähtajad;
 - korregeeriv jaotusmehhanism ja solidaarsusmaks;
 - uue automatiseeritud süsteemiga seotud praktilised, töökorralduslikud ja finantsküsिमused.
5. Nõukogu ettevalmistavad organid peaksid eeldatavasti peatselt jätkama Dublini määruse uuesti sõnastamise ettepaneku läbivaatamist pärast edasiseks tööks poliitiliste suuniste saamist.

III. VASTUVÕTUTINGIMUSTE DIREKTIIV

6. Varjupaiga töörühm vaatas ettepaneku esimest korda läbi 9. ja 21. novembril 2016 toimunud koosolekul. Ehkki delegatsioonid **üldiselt toetasid** ettepaneku **eesmärke**, **esitasid peaaegu kõik delegatsioonid** kogu ettepaneku suhtes **üldise analüüsi reservatsiooni**. Teatavate artiklite suhtes esitati ka **sisulised reservatsioonid**, eriti seoses Dublini määruse ja paketi muude ettepanekutega.
7. Delegatsioonide poolt ettepaneku läbivaatamise käigus tõstatatud peamised mureküsımused on järgmised:
- teatavad mõisted, nagu „pereliikmed“, „eestkostja“, „materiaalsed vastuvõtutingımused“ ja „põgenemise oht“;
 - liikmesriikidele ette nähtud tähtaeg, et anda taotlejatele täielikku teavet vastuvõtutingımustele vastamisega seotud mis tahes hüvede või kohustuste kohta;

- asjaolud, mille alusel liikmesriigid annavad taotlejatele reisidokumendi tõsistel humanitaarsetel või muudel mõjuvatel põhjustel;
- lühem tähtaeg liikmesriikidele selle tagamiseks, et taotlejatel oleks tegelik juurdepääs tööturule;
- diplomite, tunnistuste ja muude kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide tunnustamisel võrdse kohtlemise ettenägemine oma riigi kodanikega;
- koostööd mitte tegevate taotlejate suhtes kohaldatav sanktsioonide mehhanism ei ole piisav;
- kohustus süstemaatiliselt hinnata, kas vastuvõtu taotlejal on erivajadusi;
- saatjata alaealist esindava ja abistava eestkostja määramise tähtaeg;
- liikmesriikide kohustus võtta arvesse vastuvõtutingimustega seonduvaid tegevusstandardeid ja näitajaid, mille on välja töötanud uus Euroopa Liidu Varjupaigaamet;
- liikmesriikide kohustus koostada ja korrapäraselt ajakohastada erandolukorra plaane;
- direktiivi siseriiklikku õigusesse ülevõtmise kuupäev.

IV. MIINIMUMNÕUETE MÄÄRUS

8. Varjupaiga töörühm alustas ettepaneku läbivaatamist 27.–28. oktoobril toimunud koosolekul ja jätkas seda 8. novembril 2016. **Enamik delegatsioone esitas analüüsi reservatsiooni.**
9. Delegatsioonide tõstatatud peamised mureküsimused on järgmised:
 - teatavad mõisted, nagu „pereliikmed“, „rahvusvahelise kaitse äravõtmine“, „sotsiaalkindlustus“, „sotsiaalabi“ ja „eestkostja“;
 - siseriikliku humanitaarkaitse seisundi ja rahvusvahelise kaitse seisundi lahtiseletamine;

- liikmesriikide kohustus võtta oma tegevuse aluseks ELi Varjupaigaameti ühine analüüs ja suunised olukorra kohta päritoluriigis;
 - liikmesriikide kohustus näidata riigisisese kaitse kättesaadavust;
 - kaitse seisundi kohustuslik süstemaatiline ja regulaarne läbivaatamine;
 - pagulasestaatuse kehtetuks tunnistamise või lõpetamise või selle pikendamisest keeldumise või isiku täiendava kaitse saajana mitte tunnustamise asjaolud;
 - liikmesriikidele ette nähtud tähtaeg anda 30 päeva pärast rahvusvahelise kaitse andmist välja elamisluba; elamisloa kehtivusaeg ning selles kontekstis rahvusvahelise kaitse kahe kategooria eristamine;
 - sotsiaalkindlustuse ja sotsiaalabi kättesaadavus;
 - saatjata alaealisele seadusliku eestkostja määramise tähtaeg;
 - määruse kohaldamise tähtaeg;
 - õigusakti valik (määruse asemel direktiiv).
10. Varjupaiga töörühm jätkab kõnealuse ettepaneku läbivaatamist eesistujariigi kompromissettepanekute alusel 19.–20. detsembril 2016 toimuval koosolekul.

V. MENETLUSE MÄÄRUS

11. Varjupaiga töörühm on oma 8., 21. ja 22. novembri 2016. aasta koosolekutel siiani analüüsinud ettepaneku artikleid 1–18.
12. Enamik liikmesriike on esitanud **analüüsi reservatsiooni** ja mitu neist on samuti esitanud **parlamentaarset analüüsi reservatsiooni**. Üldiselt aga **toetatakse** komisjoni ettepaneku **eesmärki** suurendada varjupaigamenetluste ühtlustamise taset ELis. Samuti esitati mitu **sisulist reservatsiooni**, eriti seoses Dublini määrusega seotud elementide, aga ka muude Euroopa ühise varjupaigasüsteemi reformimise ettepanekutega.

13. Liikmesriikide siiani tõstatatud mureküsimumed on järgmised:

- võimalus muuta praegune direktiiv määruseks, võttes arvesse selles ette nähtavaid uusi kohustusi;
- Euroopa ühise varjupaigasüsteemi reformimist käsitlevates erinevates ettepanekutes sisalduvate mõistete erinevused;
- menetluse määruse ja Dublini määruse lahtiseletamisega seotud elemendid;
- menetleva ametiasutuse kohustus pakkuda taotlejatele suulise tõlke teenust, sh edasikaebamisetapis;
- menetlevale ametiasutusele teise liikmesriigi asutuste ja EASO poolt antava abi ulatus;
- õigus tasuta õigusabile ja esindamisele menetluse kõikides etappides (haldus- ja kohtumenetluses);
- kohustus salvestada vestlusi ning säilitada vestluse salvestist või üleskirjutust.

VI. ÜMBERASUSTAMISE MÄÄRUS

14. Varjupaiga töörühm alustab 2. detsembril 2016 toimuval koosolekul ELi ümberasustamisraamistiku loomist käsitleva ettepaneku üksikasjalikku artiklite kaupa läbivaatamist.

II. KOKKUVÕTE

15. COREPERil ja nõukogul palutakse käesolev eduaruanne teadmiseks võtta.
